Σκέψεις καί απόψεις γιά τό θέμα τῆς προσέγγισης Ἑλληνοκυπρίων - Τουρκοκυπρίων

Προσωπικά τήν ἔννοια τῆς προσέγγισης δέν τήν περιορίζω μόνο στήν ἀπ'εὐθείας ἤ ἔμμεσα ἐπαφή τούς Ἑλληνοκυπρίους μέ τήν Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Πιστεύω ὅτι στήν ἔννοια τῆς προσέγγισης πρέπει νά δοθεῖ μιά πιό βαθειά ἑρμηνεία καί νά συνδεθεῖ ἄμεσα μέ τά μέτρα πού μποροῦν νά ληφθοῦν καί τήν δραστηριότητα πού μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ καί μέσα στήν Ἑλληνοκυπριακή κοινότητα. Γιατί τό θέμα τῆς ὀρθῆς ἀντίκρυσης τῆς προσέγγισης ἀπό τήν Ἑλληνοκυπριακή κοινότητα σάν σύνολο καί ἡ δραστηριότητα πού θά ἀναπτυχθεῖ πρός τήν Τουρκοκυπριακή κατεύθυνση ἀπό μέρους της, ἔχει ἄμεση σχέση μέ τήν δημιουργία τοῦ ἀπαραίτητου κλίματος, γιά νά ἀρθεῖ ἡ δυσπιστία, ἡ καχυποψία, (ἀκόμα καί ἡ ἔχθρα σέ κάποιο βαθμό) ἀνάμεσα στίς δυό κοινότητες.

Ἡ καχυποψία καί ἡ δυσπιστία μεταξύ Τουρκοκυπριακῆς καί Ἑλληνοκυπριακῆς κοινότητας καλλιεργήθηκε πολύ ἔντεχνα, συστηματικά καί ἀδιάκοπα σέ μιά προσπάθεια νά καταλυθεῖ ἡ πραγματική ἐλευθερία τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καί νά δημιουργηθοῦν οἱ ἀναγκαῖες προϋποθέσεις γιά ἔλεγχο τοῦ χώρου πού ζοῦν οἱ Κύπριοι, πρός ἐξυπηρέτηση ἄλλων συμφερόντων πού βασικά βρίσκονται ἔξω ἀπό τήν Κύπρο.

Γιά χρόνια ὁλόκληρα τώρα καλλιεργοῦνται συνεχῶς τά σημεῖα ἐκεῖνα πού θεωροῦνται διαχωριστικά γιά τίς δυό κοινότητες, ἐνῶ ταυτόχρονα γίνεται προσπάθεια νά ἀτονίσουν καί νά παρασιωπηθοῦν ὅλα τά κοινά σημεῖα μέ ἀποτέλεσμα νά δημιουργηθεῖ μιά πολύ λανθασμένη ἀντίληψη τῆς μιᾶς κοινότητας γιά τήν ἄλλη.

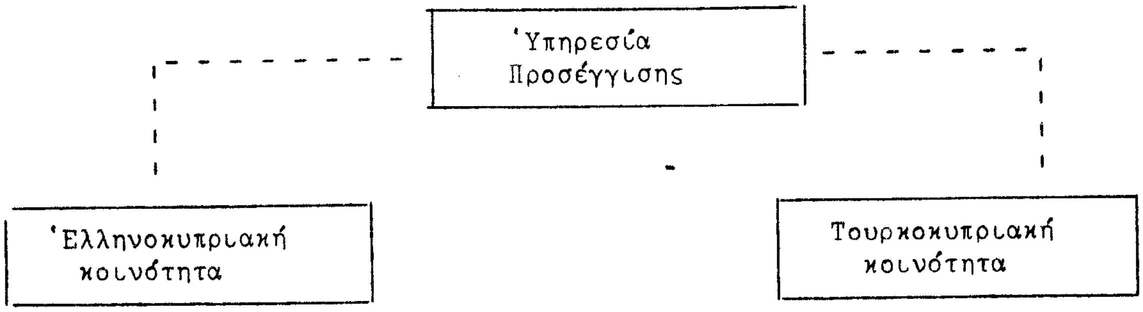
Τώρα πού ἔχει γίνει ἀντιληπτό τό βλαβερό αὐτῆς τῆς τακτικῆς καί ταυτόχρονα συνειδητοποιεῖται πόσον ἀπαραίτητη πορεία εἶναι γιά τό μέλλον τοῦ τόπου μας τό θέμα τῆς προσέγγισης, χρειάζεται ἐκείνη ἡ προσπάθεια πού θά βοηθήσει νά δημιουργηθεῖ ἐκεῖνο τό κλῖμα πού θά ἐπιτρέψει στίς δυό κοινότητες νά προσεγγίσουν σωστά ἡ μιά τήν ἄλλη καί χωρίς παλινδρομήσεις νά προσανατολιστοῦν σταθερά στήν πορεία τῆς κοινῆς συμβίωσης σ'αὐτό τόν τόπο.

Ἀντίθετα μέ τήν Τουρκοκυπριακή κοινότητα πού ἡ κατοχή καί ἄλλοι παράγοντες δέν τῆς τό ἐπιτρέπουν, ἡ Ἑλληνοκυπριακή κοινότητα ἔχει τήν δυνατότητα καί τήν ὑποχρέωση, μπορῶ νά πῶ, νά ἀναλάβει τήν πρωτοβουλία καί νά δραστηριοποιηθεῖ πρός αὐτή τήν κατεύθυνση.

Γι'αὐτό χρειάζεται νά δημιουργηθεῖ μιά <u>'Υπηρεσία Προσέγγισης</u> πού θά ἐπιφορτιστεῖ μέ τήν χάραξη πολιτικῆς ἀλλά καί τήν ἐφαρμογή τῶν μέτρων καί δραστηριοτήτων γιά τήν προσέγγιση πρός τίς δυό κατευθύνσεις:

(α) Τήν 'Ελληνοκυπριακή

(β) Τήν Τουρκοκυπριακή

Γιά νά μπορεῖ ἡ 'Υπηρεσία αὐτή νά ἔχει τήν ταχύτητα λήψης ἀποφάσεων καί ἀποτελεσματικότητα καί σχετικά εὔκολη πρόσβαση στόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας θά πρέπει ἴσως νά ἀποτελεῖ τμῆμα - 'Υφυπουργεῖο πιθανόν - τοῦ 'Υπουργείου Προεδρίας.

'Η 'Υπηρεσία Προσέγγισης μπορεῖ νά στελεχωθεῖ στό παρόν στάδιο μέ τρία πρόσωπα:

1. Διευθυντή - Συντονιστή
   α) 'Υποδιευθυντή, ὑπεύθυνο γιά δραστηριότητες ἀνάμεσα στήν 'Ελληνοκυπριακή κοινότητα.

   β) 'Υποδιευθυντή, ὑπεύθυνο γιά δραστηριότητες πρός τήν Τουρκοκυπριακή κατεύθυνση.

'Η 'Υπηρεσία Προσέγγισης θά εἰσηγεῖται τή χάραξη ὁρισμένης πολιτικῆς καί θά μεθοδεύει, ἐλέγχει, συντονίζει καί διασφαλίζει τή συνέπεια σέ ὅλες τίς δραστηριότητες. Μεγάλη σημασία ἔχει ἡ πρακτική ἐφαρμογή τῶν διαφόρων μέτρων καί δραστηριοτήτων ὥστε νά μή μένουν ἀνεφάρμοστα ἤ νά φαίνεται ὅτι γίνονται γιά λόγους στείρας προπαγάνδας.

Εἶναι ἀπαραίτητο ὅπως ἡ 'Υπηρεσία ἐπανδρωθεῖ μέ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἐνσυνείδητα πιστεύουν καί ἀντιλαμβάνονται σωστά τό θέμα τῆς προσέγγισης σάν ἀπαραίτητη προϋπόθεση μιᾶς βιώσιμης λύσης τοῦ Κυπριακοῦ καί δέν θά ἀντικρύζουν τίς πιό πάνω θέσεις σάν θέμα βιοπορισμοῦ.

'Η νέα 'Υπηρεσία πού θά δημιουργήσει ἡ Κυβέρνηση δέν πρέπει νά περιοριστεῖ στά δημοσιοϋπαλληλικά πλαίσια καί πρότυπα οὔτε νά προβάλλεται

σάν 'Υπηρεσία σχέσεων δημοσιοϋπάλληλου πρός τό κοινό, γιατί ὅπως ἔχει ἀποδειχθεῖ ἀπό τήν πεῖρα μιά τέτοια μορφή προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν πρός τούς Τουρκοκυπρίους ὑπῆρξε σέ ἀρκετές περιπτώσεις στό παρελθόν μή ἀποδοτική/ἀκατάλληλη καί προπάντων ἐστερεῖτο τῆς κατάλληλης ψυχολογικῆς ὑποδομῆς. Γιά παράδειγμα σέ ἀρκετές περιπτώσεις ἐκλήθηκαν στό παρελθόν νά προσφέρουν ὑπηρεσία πρός τούς Τουρκοκυπρίους ὑπάλληλοι μέ βαθειά σωβινιστιά - ἐθνικιστικά αἰσθήματα ἤ ἄνθρωποι πού δέν πίστευαν στό ἀνεξάρτητο τῆς χώρας μας ἤ δέν εἶχαν συνήδειση τοῦ πλουραλιστικοῦ χαρακτήρα τῆς κοινωνίας της.

Στήν νέα 'Υπηρεσία θά πρέπει ὁπωσδήποτε νά ἀποφευχθοῦν αὐτά τά λάθη, ὥστε ἡ ἰδέα τῆς προσέγγισης νά μή ἐκφυλιστεῖ τελικά.

A. Ποιές μποροῦν νά εἶναι οἱ δραστηριότητες σχετικά με τήν 'Ελληνοκυπριακή κοινότητα.

1. Θά πρέπει νά δημιουργηθεῖ ἕνα σῶμα ἤ ὀργανισμός γιά πολιτιστικές ἐκδηλώσεις πού θά ἀναλάβει νά μελετᾶ, ἀναλύει διάφορα θέματα καί νά μεθοδεύει καί διοργανώνει τέτοιες ἐκδηλώσεις πού νά προωθοῦν τό θέμα τῆς προσέγγισης καί νά δημιουργοῦν τό κατάλληλο κλῖμα πού θά καλλιεργεῖ συνεχῶς τά φιλικά αἰσθήματα μεταξύ 'Ελληνοκυπρίων - Τουρκοκυπρίων καί θά τονίζει τήν κοινότητα τοῦ χώρου διαβίωσης καί τῆς πατρίδας.

   'Η ἐπιτροπή πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων θά πρέπει νά λειτουργεῖ πάνω σέ ἐθελοντική βάση γιά νά ὑπάρχει γνήσιο ἐνδιαφέρον καί νά ἀποφευχθεῖ ἡ γραφειοκρατία. Καθήκοντά της θά εἶναι:

   (α) ἡ ὀργάνωση ἐκδηλώσεων ἀναφορικά μέ τήν Κυπριακή Δημοκρατία καθώς καί τά στοιχεῖα διαβίωσης τῶν δυό κοινοτήτων στή κοινή τους πατρίδα. Οἱ ἐκδηλώσεις αὐτές θά πρέπει πάντα νά περιλαμβάνουν "μηνύματα" πρός τήν ἄλλη κοινότητα.

   (β) Σεμινάρια ὅπου θά συζητοῦνται διάφορες πτυχές τῆς συνύπαρξης/συμβίωσης καί συμμετοχῆς στή κυπριακή ζωή.

   (γ) 'Εκδηλώσεις μέ συμμετοχή πολιτιστικῶν συγκροτημάτων στά ὁποῖα θά προσκαλοῦνται καί Τουρκοκυπριακά ἤ Τουρκικά συγκροτήματα ἀπό τό ἐξωτερικό καί τά κατεχόμενα ἐδάφη, ἐφ'ὅσον αὐτό εἶναι δυνατόν.

(δ) Ἄρθρα ὅπου θά ἀνασκευάζονται λανθασμένες ἀντιλήψεις καί θά δίνονται οἱ σωστές διαστάσεις καί πραγματικότητες.

2. P.I.K.: Τό P.I.K. ἀποτελεῖ τό πιό ἀποτελεσματικό καί πρακτικό μέσο γιά διαφώτιση τοῦ κοινοῦ. Γι'αὐτό ἐπιβάλλεται ὅπως σέ συνεργασία μέ τήν Ὑπηρεσία Προσέγγισης ἑτοιμάζει εἰδικά προγράμματα γιά τήν προσέγγιση, πού νά καλύπτουν σωστά ὅλες τίς ἐκδηλώσεις πρός τήν κατεύθυνση αὐτή καί λαμβάνοντας ὑπόψη τήν ψυχοσύνθεση τῶν δυό κοινοτήτων.

3. Τύπος: Νά γίνει προσπάθεια ὅπως ὁ Τύπος ἐγκαταλείψει τήν ἐπιζήμια ἀρθρογραφία καί νά προωθεῖ τήν ἰδέα τῆς προσέγγισης. Ὁ Διευθυντής Ὑπηρεσίας Προσέγγισης νά παρακολουθεῖ στενά τόν Τύπο καί νά προβαίνει στίς δέουσες ἐνέργειες.

4. Παιδεία: Μαζί μέ τήν ἐκδημοκρατικοποίηση στά σχολικά προγράμματα πρέπει νά προσεχθεῖ ἰδιαίτερα ἡ ἀποφυγή τῶν σωβινιστικῶν-ἐθνικιστικῶν κειμένων καί διαλέξεων, καί νά διδαχτοῦν στούς μαθητές, εἰδικά μαθήματα γιά τίς πολιτιστικές ἀξίες τῶν Τουρκοκυπρίων ὥστε νά ἐκλείψει ἡ μισαλλοδοξία καί οἱ λανθασμένες ἀντιλήψεις καί γενικά νά καλλιεργηθεῖ τό πνεῦμα τῆς συνύπαρξης, συμβίωσης καί συμμετοχῆς στά κοινά τῆς Κύπρου.

5. Σύμβολα τοῦ Κράτους: Νά δοθεῖ ἡ ἀναγκαία προβολή τῆς σημαίας τοῦ κράτους. Νά δημιουργηθεῖ ἐθνικός ὕμνος τῆς Κύπρου. Νά παγιωθοῦν τά θέσμια τοῦ κράτους καί νά γίνεται ἔμπρακτη ξεκάθαρη ἡ ἰσοτιμία στούς Τουρκοκυπρίους. Παράλληλα θά πρέπει οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ κράτους στίς δηλώσεις τους νά εἶναι προσεκτικοί μέ τήν ἔννοια ὅτι θά ἐκφράζουν τό κράτος καί ὄχι τήν κοινότητα ἀπό τήν ὁποία προέρχονται.

6. Σύνδεσμος Ἱστορικῶν, Λογοτεχνῶν καί Λαογράφων: Ὁ Σύνδεσμος πρέπει νά ὀργανωθεῖ πάνω σέ μή ἐπίσημη βάση ὥστε νά ἔχει ἀνεξάρτητο χαρακτήρα. Ἤδη ἔχουν ἀναληφθεῖ πρωτοβουλίες γιά τήν διοργάνωσή του.

Σκοπός τοῦ Συνδέσμου εἶναι ὅπως οἱ ἄνθρωποι τῶν τεχνῶν καί τῶν γραμμάτων (ἱστορικοί, λογοτέχνες, λαογράφοι, μουσικοί, ζωγράφοι) ἀσχολοῦνται μέ τά ἱστορικά, λογοτεχνικά, λαογραφικά καθώς καί θέματα τέχνης κατά τέτοιο τρόπο

πού νά μπορέσουν νά συμβάλουν θετικά στήν δημιουργία τοῦ ἀπαραίτητου κλίματος μεταξύ Ἑλληνοκυπρίων καί Τουρκοκυπρίων.

Ὁ Σύνδεσμος θά εἶναι ἀνεξάρτητος μέ τήν ἔννοια τοῦ ὑπερκοματικοῦ καί θά πρέπει τό κράτος νά τοῦ συμπαρασταθεῖ μέ τήν προσφορά στέγης, ἐκφραστικοῦ ἐντύπου κ.ἄ.

Ἡ εἰρηνική συμβίωση τοῦ παρελθόντος προσφέρει πλούσια παραδείγματα πού συνδέουν τούς Ἑλληνοκυπρίους μαζί μέ τοῦς Τουρκοκυπρίους. Ποτέ μέχρι τώρα δέν ὑπῆρξε ἐπίσημα ἤ ἀνεπίσημα ἕνα σῶμα, φορέας ἤ ὑπηρεσία πού νά ἐρευνᾶ συστηματικά καί νά ἀναλύει αὐτά τά θέματα πάνω σέ ὑγιεῖς βάσεις. Γι'αὐτό ὁ ρόλος τοῦ Συνδέσμου θά εἶναι πολύ σημαντικός γιά τήν προσέγγιση.

7. Μαζί μ'ἕνα τέτοιο ἀνεξάρτητο Σύνδεσμο θἆταν πολύ ὠφέλιμο νά ἱδρυθεῖ καί μιά Ὑπηρεσία πάνω σέ ἐπίσημη βάση πού νά μελετᾶ συστηματικά τά Τουρκοκυπριακά καί Τουρκικά θέματα καί νά διαφωτίζει τήν Ἑλληνοκυπριακή κοινότητα μέ κατά καιρούς δημοσιεύματα στόν Τύπο, τόσον κοινωνικοπολιτικοῦ ὅσον καί πολιτιστικοῦ περιεχομένου.

Μέχρι τώρα δέν ἔγινε καμιά προσπάθεια οὔτε ἀπό ἐπίσημη, οὔτε ἀπό ἀνεπίσημη πλευρά, ὥστε νά ἐρευνοῦνται καί νά ἀναλύονται τά Τουρκοκυπριακά θέματα, ὅπως ὁ χαρακτήρας τῶν Τουρκοκυπρίων, ἡ κουλτούρα τους, τά ἤθη καί τά ἔθιμα τους, τά διάφορα πολιτικά καί οἰκονομικά ρεύματα ἀνάμεσα στούς Τουρκοκυπρίους. Τά θέματα αὐτά πρέπει νά ἐξεταστοῦν καί νά ἀναλυθοῦν πάνω σέ ὀρθή βάση καί τό κοινό νά διαφωτίζεται ὀρθά γιά τήν ἀντίστοιχη κοινότητα. Μιά τέτοια προσπάθεια θά βοηθήσει σέ μεγάλο βαθμό νά διαλυθοῦν σιγά-σιγά οἱ καχυποψίες καί ἡ λανθασμένη σφαιρική ἀντίληψη πού δημιουργήθηκε μέ τήν ἐθνικιστική-σωβινιστική προπαγάνδα γιά τόσα χρόνια μέ ἀποτέλεσμα οἱ δυό κοινότητες νά μπορέσουν νά ἀποδεχτοῦν ἡ μιά τήν ἄλλη, ἀπαραίτητη προϋπόθεση τῆς συμβίωσης.

Γιά νά γεφυρωθεῖ τό χάσμα καί ἡ ἀπόσταση πού δημιουργήθηκε ἀνάμεσα στίς δυό κοινότητες χρειάζεται σκληρή καί συστηματική, μά καί μακρόχρονη ἐπίμονη καί πρό πάντων σωστή

δουλειά. Μιά τέτοια 'Υπηρεσία άναμένεται νά προσφέρει άρκετά γιά τό σκοπό τῆς προσέγγισης. 'Η συντονισμένη δουλειά της θά συμβάλει στήν διάλυση τῶν λανθασμένων έντυπώσεων τῶν 'Ελληνοκυπρίων γιά τούς Τουρκοκυπρίους. Ταυτόχρονα θά πείσει τούς Τουρκοκυπρίους γιά τήν είλικρίνεια τῶν 'Ελληνοκυπρίων γιατί ὅπως εἶναι γνωστό στά χρόνια πού πέρασαν δημιουργήθηκε πολλή δυσπιστία στούς Τουρκοκυπρίους γιά τίς προθέσεις τῶν 'Ελληνοκυπρίων. Μιά τέτοια έπιτροπή μέ πραγματική όρθή δράση, μά καί γενικώτερα ὅλες οί δραστηριότητες γιά προσέγγιση άνάμεσα στήν 'Ελληνοκυπριακή κοινότητα θά βοηθήσει τούς Τουρκοκυπρίους νά έγκαταλείψουν τήν προκατάληψη καί θά συμβάλει στήν προσέγγιση.

8. Νά μελετηθεῖ ἡ δυνατότητα τῆς διδασκαλίας τῆς τουρκικῆς γλώσσας σέ σχολεῖα.

Β. Δραστηριότητες πρός τήν Τουρκοκυπριακή κατεύθυνση

Μέτρα προσέγγισης

1. Νά έφαρμοστοῦν χωρίς καθυστέρηση τά μέτρα πού ἔχει έξαγγείλει ἡ κυβέρνηση.

2. Νά γίνει προσπάθεια ὥστε μέ κυβερνητική βοήθεια, ἄμεση ἤ ἔμμεση οἱ έπαφές μεταξύ τῶν συνδικαλιστικῶν, έπαγγελματικῶν, πολιτιστικῶν καί ἄλλων όργανώσεων νά έπεκταθοῦν καί διευρυνθοῦν.

3. Νά δημιουργηθεῖ μόνιμο γραφεῖο έπαφῶν στό "Λήδρα Πάλας", πού θά μπορεῖ νά λειτουργεῖ σέ καθορισμένες ὧρες οἱ όποῖες θά εἶναι γνωστές καί στίς δυό πλευρές. Μέσα στίς σημερινές συνθῆκες τό μέτρο αύτό φαίνεται κάπως ούτοπιστικό άλλά πιστεύουμε ὅτι μέ κάποια διαφοροποίηση τῶν συνθηκῶν πιθανόν νά σπάσει κάποιος πάγος καί ἡ προσπάθεια θά καρποφορήσει, δεδομένου ὅτι ἡ έντατική πίεση θά άναγκάσει τήν Τουρκοκυπριακή ἡγεσία νά φανεῖ πιό έλαστική.

4. 'Η σημερινή κατάσταση λαθρεμπορίου πού ὑπάρχει στό χωριό Πύλα νά νομιμοποιηθεῖ μέ τήν προϋπόθεση βέβαια ὅτι θά άσκεῖται άπό μέρους τοῦ κράτους ὁ κατάλληλος ἔλεγχος τόσον γιά τήν άποφυγή λαθρεμπορίου, ὅσον καί άσθενειῶν.

7/....

5. Νά ένθαρρυνθεῖ ή εἴσοδος Τουρκοκυπρίων έργατῶν στίς έλεύθερες περιοχές γιά έργασία, μέ τήν κατάλληλη έπαγγελματική κατοχύρωση.

6. 'Ανεξάρτητα άπό τό ἄν ὑπάρχουν έλάχιστοι μαθητές, πάντα μέσα στά πλαίσια τῶν ἴσων δικαιωμάτων ή Κυβέρνηση νά δημιουργήσει δημοτικό σχολεῖο γιά τά Τουρκόπαιδα στίς έλεύθερες περιοχές. Παράλληλα ή Κυβέρνηση νά προσφέρει διευκολύνσεις στούς Τουρκοκυπρίους νέους πού θέλουν νά φοιτήσουν τά ίδρύματα τῆς Δημοκρατίας.

7. Κατά τήν διάρκεια τῶν Τουρκοκυπριακῶν θρησκευτικῶν ἤ καί ἄλλων γιορτῶν νά γίνονται άνάλογες έκδηλώσεις καί ό Πρόεδρος νά στέλλει μήνυμα στούς Τουρκοκυπρίους.

8. Μέ άποφασιστικό τρόπο ή Κυβέρνηση νά διαπιστώνει καί νά έπιλύει τά οίκονομικο-κοινωνικά προβλήματα τῶν Τουρκοκυπρίων στίς έλεύθερες περιοχές καί νά τούς παρέχει τήν άναγκαία διασφάλιση.

9. Νά προωθηθεῖ ή έπανεγκατάσταση Τουρκοκυπρίων άπό τό έξωτερικό στίς περιουσίες τους άφοῦ παρασχεθοῦν οί σχετικές έγγυήσεις.

10. Νά άξιοποιηθοῦν όποιεσδήποτε ἄλλες εἰσηγήσεις πού ἔγιναν ἤ γίνονται γιά τό θέμα τῆς προσέγγισης.

Σχεδιάγραμμα τῆς 'Υπηρεσίας Προσέγγισης

Διευθυντής 'Υπηρεσίας Προσέγγισης

'Υποδιευθυντής ὑπεύθυνος γιά τίς δραστηριότητες ἀνάμεσα στήν 'Ελληνοκυπριακή κοινότητα	'Υποδιευθυντής ὑπεύθυνος γιά τίς δραστηριότητες πρός τήν Τουρκοκυπριακή κατεύθυνση

A. Δραστηριότητες πρός τήν 'Ελληνοκυπριακή κατεύθυνση

1. 'Επιτροπή πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων.
2. P.I.K.
3. Τύπος.
4. Παιδεία.
5. Σύμβολα τοῦ Κράτους.
6. Σύνδεσμοςἀνθρώπων τῶν γραμμάτων καί τῶν τεχνῶν.
7. 'Υπηρεσία πού νά μελετᾶ τά Τουρκοκυπριακά θέματα.
8. Σχολή γιά διδασκαλία τῆς Τουρκικῆς γλώσσας.

Ibrahim Aziz

B. Δραστηριότητες πρός τήν Τουρκοκυπριακή κατεύθυνση

Μέτρα προσέγγισης

1. Νά ἐφαρμοστοῦν τά μέτρα πού ἐξαγγέλθησαν.
2. 'Επαφές μεταξύ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.
3. Μόνιμο Γραφεῖο 'Επαφῶν
4. Πύλα, ζώνη ἐλευθέρου ἐμπορίου.
5. 'Εργοδότηση Τουρκοκυπρίων ἐργατῶν στίς ἐλεύθερες περιοχές.
6. "Ιδρυση σχολείου γιά τά Τουρκόπαιδα στίς ἐλεύθερες περιοχές.
7. Νά τιμῶνται οἱ Τουρκοκυπριακές θρησκευτικές γιορτές.
8. Λύση κοινωνικο-οικονομικῶν προβλημάτων τῶν Τουρκοκυπρίων στίς ἐλεύθερες περιοχές.
9. 'Επανεγκατάσταση Τουρκοκυπρίων ἀπό τό ἐξωτερικό στίς περιουσίες τους στίς ἐλεύθερες περιοχές.
10. Νά ἀξιοποιηθοῦν οἱ ἄλλες εἰσηγήσεις πού ἔγιναν σχετικά.